

BÖLÜM 23

LAPAROSKOPIK DOKU ÇIKARMA TEKNİKLERİ

Yasemin ALBAYRAK KAYA ¹

GİRİŞ

Teknolojik ve teknik anlamdaki gelişmeler ile gerek optik sistemlerde gerekse kullanılan ekipmanlarda devrim yaratılmıştır ve bu gelişmeler geleneksel yöntemlerin yerini almıştır. ⁽¹⁾ Jinekolojik cerrahide özellikle laparoskopi ve histereskopi gibi minimal invaziv cerrahi yöntemleri ön plana çıkmaktadır. Minimal invaziv cerrahi sonrası daha az kan kaybı, daha kısa yatış süresi, operasyon sonrası daha az ağrı ve daha iyi kozmetik gibi avantajlar nedeniyle günümüzde artık birçok merkezde bu yöntemler hem hastaların hem de hekimlerin tercihi olmaktadır. ⁽²⁾

Benign sebepli jinekolojik nedenler için yapılan laparoskopi ve laparotomi operasyonlarının karşılaştırıldığı 27 randomize kontrollü çalışmanın metaanalizinde, laparoskopi geçiren kadınlarda genel minör komplikasyon riskinin (örneğin; ateş, yara yeri enfeksiyonu, idrar yolu enfeksiyonu gibi) daha düşük olduğu bulunmuştur (relative risk 0,55). Bununla birlikte pulmoner emboli, kan transfüzyon gereksinimi, fistül oluşumu gibi majör komplikasyonlar açısından her iki grup arasında anlamlı fark saptanmamıştır. ⁽³⁾

Minimal invaziv yöntemlerden olan laparoskopide yapılan küçük bir insizyonla endoskop ve kullanılan cerrahi ekipmanlar batin içerisine yerleştirilir. İşlem yapılacak operasyon alanını artırmak için de yapılan insizyonların biri kullanılarak pnömoperiton oluşturulur. Bu sayede jinekolojik cerrahi olacak kadınlar için laparoskopi iyi bir seçenek durumuna gelir.

Son yıllardaki teknolojik gelişmelere bağlı olarak artık neredeyse tüm majör intraabdominal cerrahi girişimler uzmanın deneyimi doğrultusunda laparoskopik olarak gerçekleştirilebilir. Laparoskopinin bu denli yaygınlaşması sonucu, teknik anlamda komplike olabilecek birçok yöneme ve tekniğe gereksinim ortaya çıkmaktadır. Özellikle doku süturasyonu, kanama kontrolü ve doku çıkarma yöntemleri bu gereksinimlerin başında gelmektedir. ⁽⁴⁾

Cerrahi sırasında eksizye edilen büyük dokuların küçük insizyonlardan çıkarılmasıyla ilgili yaşanan sorunlardan sonra 1993 yılında elektromekanik ya da power morselatörler geliştirilmiştir. ⁽⁵⁾ Kullanılan yöntemler hastanın klinik durumuna ve çıkarılacak dokunun büyüklüğüne göre seçilmelidir. Biz de bu kısımda sıkça

¹ Op. Dr., Mardin Kızıltepe Devlet Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Bölümü dryaseminalbayrak@gmail.com

İNSİZYONU BÜYÜTEREK ÇIKARMA

Yukarıda bahsedilen bütün yöntemlere rağmen veya kolpotomi uygulanmasına uygun olmayan hastalarda (örneğin; virgo hasta, douglas poşunun oblitere olması gibi) minilaparotomi yapılarak materyal batın dışına çıkarılabilmektedir.

EVE GÖTÜRÜLECEK MESAJLAR;

- Materyalin boyutuna, karakterine ve uzmanın bu konudaki deneyimine göre kullanılacak yöntem belirlenmelidir.
- Malignite şüphesi olmayan ve boyut olarak trokarlardan direk çıkarılabilecek olan materyaller için en iyi yöntem trokardan çıkarmaktır.
- Malignite konusunda preoperatif yeterli bilgiye sahip değilsek morselatör kullanımı önerilmemektedir.
- Kullanılacak yöntem konusunda hastayı preoperatif olarak bilgilendirmeliyiz ve gerekli onamların yazılı olarak alınması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Yıldırım G. "Jinekolojide Robotik Cerrahi", 1st Tıp Fak Derg 2009;72(4):143-149
2. Schlaerth AC, Abu-Rustum NR. Role of minimally invasive surgery in gynecologic cancers. *Oncologist* 2006;11:895-901.
3. Medeiros LR, Stein AT, Fachel J, et al. Laparoscopy versus laparotomy for benign ovarian tumor: a systematic review and meta-analysis. *Int J Gynecol Cancer* 2008; 18:387.
4. Yıldırım G, Fıçıcıoğlu C, "Laparoskopik Teknikler Serisi -2: Doku Çıkarma Teknikleri", 6. Ulusal Jinekoloji ve Obstetrik Kongresi, Belek, Antalya, 14- 19 Mayıs 2008 (Poster sunumu).
5. Martínez-Zamora MA, Castelo-Branco C, Balcas J, Carmona F. Comparison of a new reusable gynecologic laparoscopic electric morcellator with a disposable morcellator: a preliminary trial. *J Minim Invasive Gynecol.* 2009 Sep-Oct;16(5):595-8.
6. Kho KA, Nezhat CH. Evaluating the risks of electric uterine morcellation. *JAMA* 2014;311:905-906
7. Larraín D, Rabischong B, Khoo CK, et al. "Iatrogenic" parasitic myomas: Unusual late complication

- of laparoscopic morcellation procedures. *J Minim Invasive Gynecol* 2010;17:719-724.
8. 510(k) premarket notification. Device name: KSE Steiner electromechanic morcellator. Available at <http://www.accessdata.fda.gov/scripts/cdrh/cfdocs/cfPMN/pmn.cfm?ID5K946147>. Accessed January 29, 2015.
9. Milad MP, Milad EA. Laparoscopic morcellator-related complications. *J Minim Invasive Gynecol* 2014;21:486– 491.
10. FDA executive summary: Laparoscopic power morcellation during uterine surgery for fibroids. Available at: <https://wayback.archive-it.org/7993/20170113091521/http://www.fda.gov/downloads/AdvisoryCommittees/CommitteesMeetingMaterials/MedicalDevices/MedicalDevicesAdvisoryCommittee/ObstetricsandGynecologyDevices/UCM404148.pdf> (Accessed on November 24, 2014).
11. Mahnert N, Morgan D, Campbell D, et al. Unexpected gynecologic malignancy diagnosed after hysterectomy performed for benign indications. *Obstet Gynecol* 2015;125:397
12. Seidman MA, Oduyebo T, Muto MG et al. Peritoneal dissemination complicating morcellation of uterine mesenchymal neoplasms. *PLoS One* 2012; 7:e50058.
13. GO position statement: Morcellation. Available at <https://www.sgo.org/newsroom/position-statements-2/morcellation/>. Accessed January 29, 2015.
14. ACOG statement: FDA issues safety communication on laparoscopic uterine power morcellation in hysterectomy and myomectomy. Available at <http://www.acog.org/About-ACOG/Announcements/FDA-Issues-Safety-Communication-on-Laparoscopic-Uterine-Power-Morcellation>. Accessed January 30, 2015
15. AAGL statement to the FDA on power morcellation. Available at <http://www.aagl.org/aaglnews/aagl-statement-to-the-fda-on-power-morcellation/>. Accessed January 30, 2015
16. Updated: Laparoscopic uterine power morcellation in hysterectomy and myomectomy: FDA safety communication. Available at <http://www.fda.gov/MedicalDevices/Safety/AlertsandNotices/ucm424443.htm>. Accessed January 30, 2015.
17. Van den Bosch, T., Dueholm, M., Leone, F.P., et al., 2015. Terms and definitions for describing myometrial pathology using ultrasonography. *Ultrasound Obstet. Gynecol.* (February)
18. Zullo, Fulvio; Venturella, Roberta; Raffone, Antonio; Saccone, Gabriele (2020). In-bag manual versus uncontained power morcellation for laparoscopic myomectomy. *Cochrane Database of Systematic Reviews*